

Stockholms universitet  
Institutionen för litteraturvetenskap och idéhistoria  
Fördjupningskurs i litteraturvetenskap  
Valfri kurs (5 poäng)

## 1800-talsroman

Kursen avser att komplettera de studerandes kunskaper om västerländsk 1800-talsroman (= perioden från Franska Revolutionen till Fin de siècle). Särskilt viktigt är också att olika berättarmetoder och deras uppgift(er) belyses (jfr. på andra kurser använda böcker av G. Genette, S. Chatman och M. Bal m.fl.).

OBS! valet av skönlitterära och vetenskapliga verk måste göras i samråd med examinator. Till varje roman läses normalt (lämpligt avsnitt ur) en fördjupningstext. Vad gäller engelsk och amerikansk litteratur rekommenderas särskilt serien Norton Critical Editions, där volymerna innehåller kommentarer och ett rikt urval fördjupningstexter.

Under kursen läses 8-9 romaner (antal beroende på romanernas omfång). Minst fyra språkområden bör vara representerade och verk såväl från början som från slutet av perioden bör ingå. Romanerna hämtas företrädesvis från denna lista, men även andra verk av seklets betydande författare kan inkluderas (med undantag av dem som redan studerats på lägre nivåer).

Det är möjligt att följa en bestämd utvecklingslinje, t.ex. realism/naturalism. I så fall bör bl.a. George Eliot, Zola och Tolstoy ingå. Allmänt läses i så fall tillämpliga avsnitt ur Litteraturens världshistoria eller motsvarande, vidare om begreppen realism och naturalism i några av följande arbeten:

- Becker, G.J. (ed): Documents of Modern Literary Realism (1967)
- Booth, W.C.: The Rhetoric of Fiction (1961 och senare) kap. 2
- Bowron, B.R.: "Realism in America", i Comparative Literature (1951)
- Fanger, D.: Dostoevsky and Romantic Realism [...] (1965), kap. "Realism, pure and romantic"
- Furst, N.R. & Skrine, P.N.: Naturalism, The Critical Idiom 18 (1971)
- Levin, H.: "What is Realism?", i Comparative Literature 1951. Också i: Context of Criticism (1957)
- Linnér, S.: Dostoevsky on Realism (1967)
- Lukács, G.: The Meaning of Contemporary Realism (1963 och senare)
- Tertz, A.: On Socialist Realism (1960)
- Wellek, R.: "On Concept of Realism ...", i Concepts of Criticism (1963 och senare)

Wimsatt, W.K. & Brooks, C.: *Literary Criticism* (1957 och senare), kap. 21

En annan möjlighet är att studera bildningsromanen. I så fall utgår man lämpligen från Goethes *Wilhelm Meisters Lehrjahre* och fortsätter exempelvis med Gottfried Kellers *Der grüne Heinrich*.

En tredje möjlighet är att med Novalis *Heinrich von Ofterdingen* och Goethes *Die Wahlverwandtschaften* som utgångspunkt studera den romantiska och symbolistiska romanen etc.

## Skönlitterära verk och fördjupningstexter

### Engelsk litteratur:

Brontë, E.: *Wuthering Heights*

Eagleton, T.: *Myths of Power; A Marxist Study of the Brontës* (1975)

The Brontës. A Collection of Critical Essays, ed. by Gregor (1979), TC nr 92

Eliot, G.: *Adam Bede* eller *Silas Marner*

Praz, M.: *The Hero in Eclipse in Victorian Fiction* (1956)

Thale, J.: *The Novels of George Eliot* (1959)

Gissing, G.: *The Nether World* eller *The Odd Women*

Poole, A.: *Gissing in Context* (1975)

Tindall, G.: *The Born Exile. Georg Gissing* (1974)

Hardy, T.: *Tess of the d'Urbervilles*

Waldoff, L.: "Psychological Determinism in *Tess of the d'Urbervilles*", i *Critical Approaches to the Fiction of Thomas Hardy*, ed. by D. Kramer (1979)

Gregor, I.: *The Great Web. The Form of Hardy's Major Fiction* (1974)

Scott, W.: *Waverly*

Devlin, D.: *The Author of Waverly /.../* (1971)

Brown, D.: *Walter Scott and the Historical Imagination* (1979)

Thackeray, W.: *Vanity Fair*

Van Ghent, D.: *The English Novel. Form and Function* (1953 och senare), kap. "On *Vanity Fair*"

Thackeray. A Collection of Critical Essays, ed. by A. Welsh (1968), TC nr 75

### Amerikansk litteratur:

Cooper, J.F.: *Den siste mohikanen* eller *Stigfinnaren*

Dekker, G.: *James Fenimore Cooper, the Novelist* (1967)

Peck, H.D.: *A World by itself. The Pastoral Moment in Cooper's Fiction* (1977)

Crane, S.: *Maggie: A Girl of the Streets*

Stephen Crane. A Collection of Critical Essays, ed. by M. Bassan (1967), TC nr 64

Åhnebrink, L.: *The Beginnings of Naturalism in American Fiction [...]*, The American institute in the University of Upsala. Essays and studies on American language and literature 9 (1950)

Garland, H.: *Main-Travelled Roads*  
 Holloway, J.: *Hamlin Garland. A Biography* (1960)  
 Pizer, D.: *Hamlin Garland's Early Work and Career*, University of California Publications.  
*English Studies* 22 (1960)  
 Hawthorne, N.: *The House of the Seven Gables eller Scarlet Letter*  
 Waggoner, H.H.: *Hawthorne. A Critical Study* (1963)  
 Hawthorne. *A Collection of Critical Essays*, Ed. by A.N. Kaul (1966), TC nr 55  
 James, H.: *The Portrait of a Lady*  
 Berland, A.: *Culture and Conduct in the Novels of Henry James* (1981)  
 Van Ghent, D.: *The English Novel. Form and Function* (1953 och senare), kap. "On The  
 Portrait of a Lady"  
 Melville, H.: *Moby Dick*  
 Melville. *A Collection of Critical Essays*, ed. by R. Chase (1962), TC nr 13  
 Way, B.: *Herman Melville. Moby Dick*, *Studies in English Literature* nr 69 (1978)  
 Norris, F.: *The Octopus*  
 French, W.: *Frank Norris*, *Twayne's United States Authors Series* nr 25 (1962)  
 Pizer, D.: *The Novels of Frank Norris* (1966)

#### Fransk litteratur:

Constant, B.: *Adolphe*  
 Cruickshank, J.: *Benjamin Constant*, *Twayne's World Authors Series* (1974)  
 Dumas, A.: *De tre musketörerna*  
 Hemmings, F.W.J.: *The King of Romance. A Portrait of Alexandre Dumas* (1979)  
 Bell, A.C.: *Alexandre Dumas. A Biography and Study* (1950)  
 Hugo, V.: *Ringaren i Notre Dame*  
 Brombert, V.: *Victor Hugo and the Visionary Novel* (1984)  
 Huysmans, J.K.: *Mot strömmen*  
 Hemmings, F.W.J.: *Culture and Society in France 1848–1898 /---/* (1971)  
 Stendahl: *Rött och svart*  
 Auerbach, E.: *Mimesis*, eng paperbackuppl. (1968), kap. "In the Hotel de la Mole" (om Rött  
 och svart), s. 454–492. Kan även läsas i den tyska originalversionen.  
 Brombert, V.: *Stendahl. Fiction and the Themes of Freedom* (1968)  
 Zola, E.: *Thérèse Raquin eller Den stora gruvstrejken*  
 Hemmings, F.W.J.: *Emile Zola* (1953)  
 Smethurst, C.: *Emile Zola: Germinal*, *Studies in French Literature* nr 29 (1974)  
 Vallés, J.: *Barnet*  
 Brombert, V.H.: *The Intellectual Hero [...]* (1961)

#### Italiensk och spansk litteratur:

d'Annunzio, G.: *Giovanni Episcopo*  
 Hall, R.A.: *A Short History of Italian Literature* (1951)  
 Wilkins, E.H.: *A History of Italian Literature* (1954)  
 Manzoni, A.: *De trolovade*

Caserta, E.G.: *Manzoni's Christian Realism* (1977)  
Key, H.: *Alessandro Manzoni. Litteraturhistorisk studie* (1899)  
Verga, G.: *Familjen Malavoglia*  
Pacifi, S.: *The Modern Italian Novel I: from Manzoni to Svevo* (1967)  
Sørensen, H.: *Giovanni Vergas sicilianske realisme. Komposition, personskildring og fortæller i romanen I Malavoglia* (1961)  
Alarcón, P.A.: *Skandalen*  
De Coster, C.: *Pedro Antonio de Alcarón, Twayne's World Authors Series* (1979)  
Alas, L.: *Presidentskan*  
Eoff, S.H.: *The Modern Spanish Novel* (1962)  
Pérez Galdós, B.: *Dona Perfecta*  
Eoff, S.H.: *The Novels of Pérez Galdós. The Concept of Life as Dynamic Process* (1954)  
Varey, J.E.: *Pérez Galdós. Dona Perfecta, Critical Guides to Spanish Texts nr 1* (1971)

#### Tysk litteratur:

Fontane, T.: *Effi Briest*  
Garland, H.: *The Berlin Novels of Theodor Fontane* (1980)  
Pascal, R.: *The German Novel* (1956)  
Goethe, J.W. von: *Wilhelm Meisters Lehrjahre*  
Tygstrup, F.: *Erfaringens fiktion* (1992), s. 79-100  
Goethe, J.W. von: *Die Wahlverwandtschaften*  
Benjamin, W.: *Goethes Wahlverwandtschaften* (sv. övers. *Goethes "Valfrändskaperna"* 1995)  
Hoffman, E.T.A.: *Djävulselexiret*  
Negus, K.: *E.T.A. Hoffman's other World /---/* (1965)  
Taylor, R.: *Hoffman* (1963)  
Keller, G.: *Romeo och Julia i byn eller Gröne Henrik*  
Pascal (se ovan)  
Novalis: *Heinrich von Ofterdingen* (Obs! ej tillgänglig i svensk, men väl i dansk el. engelsk översättning)  
*The Romantic Period in Germany /---/, ed. by S. Prawer* (1970)

#### Rysk litteratur:

Tolstoj, L.N.: *Krig och fred eller Anna Karenina*  
Christian, R.F.: *Tolstoj. A Critical Introduction* (1969)  
Tolstoy, A *Collection of Critical Essays*, ed. by R.E. Matlaw (1967), TC nr 68

#### Dansk, norsk och finsk litteratur:

Bang, H.: *Tine*  
Nilsson, T.: *Impressionisten Herman Bang* (1965), kap. "Tine"  
Jacobsen, J.P.: *Niels Lyhne*  
Brandes, G.: "J.P. Jacobsen", t.ex. i *Essays* (1963)  
*Omkring Niels Lyhne*, udg. af N. Kofoed (1970)

Schack, H.: *Phantasterne*  
Roos, C.: *Homo Sum* (1946)  
*Omkring Phantasterne*, udg. af H.Hertel (1969)  
Hamsun, K.: *Sult eller Pan*  
*Søkelys på Knut Hamsuns 90-årsdikning*, ved Ø. Rottem (1979)  
Kielland, A.: *Garman & Worse*  
Baerendtz, N.E.: *Alexander Kiellands litterära genombrott* (1952), kap. om Garman & Worse  
Aspedal, O.: *Alexander L. Kiellands romaner* (1971), avsnittet "Pseudoobjektiv realisme"  
Lie, J.: *Familjen på Gilje*  
Hauge, I.: *Jonas Lies dikning* (1970), avsnittet om Familien på Gilje  
*Søkelys på Familien på Gilje*, ved I. Harnevik (1976)  
Kivi, A.: *Sju bröder*  
Ekelund, E.: *Aleksis Kivi* (1960)

890820/MR  
rev. 011228/RL